

ROMagazine, 30 september 2022

Het fiasco van Oosterwold

[Friso de Zeeuw](#)

Langzaam maar zeker tekent het totale fiasco van plan Oosterwold zich af. Oosterwold ligt in het oosten van Almere, met een gigantische oppervlakte van 4.300 hectare en een plancapaciteit van 15.000 à 18.000 woningen. En dus een extreem lage bebouwingsdichtheid.

De wijk heeft een idealistisch concept: zelfbouw, zelfvoorzienend met stadslandbouw, gemeenschapsvorming en zelforganiserend. Met minimale bemoeienis van de overheid en met uitschakeling van projectontwikkelaars.

Een decennium na de start valt deze ‘radicaal andere manier van gebiedsontwikkeling’ genadeloos door de mand. De gemeente [moet alsnog riolering aanleggen](#). Kosten: minimaal vijftien miljoen euro. Al eerder had de gemeente de afvalinzameling zelf ter hand genomen. Zelfs de bouw van voorzieningen als een basisschool was aan de zelfkazende burgers overgelaten. Dus gebeurde er niets.

In twee recent verschenen [rapporten](#) adviseert de Gebiedsorganisatie Oosterwold de verplichting te schrappen om de helft van elke kavel (van circa duizend vierkante meter) te gebruiken voor stadslandbouw. Bewoners blijken geen boeren. Bij de aanleg van wegen, waterpartijen en nutsvoorzieningen moet de gemeente weer aan de bak. Dat spreekt voor zich als je de huidige chaotische infrastructuur ziet. Fatsoenlijk openbaar vervoer is er niet. Sociale woningbouw ontbreekt nagenoeg geheel.

De kosten die je als kavelkoper moet ophoesten voor het zelf doen van allerlei onderzoeken - die normaal de gemeente of de ontwikkelaar voor hun rekening nemen - kunnen oplopen tot 40.000 euro. Dat ontdekte ook potentieel belangstellende Kelly Mostert. Bij haar verkenning naar Oosterwold [schreef zij al in 2019](#) dat zij geen gemeenschappelijke voorzieningen kon ontdekken. Zij kwam teleurgesteld tot de conclusie dat Oosterwold zich ontwikkelt tot een gebied dat van niemand is; slechts een idyllische plek voor de happy few. Daar kan de toenmalige PvdA-wethouder Adri Duijvestein trots op zijn.

Nu kun je zeggen: het was toch een interessant experiment en dat kan per definitie mislukken. Onjuist, want het was voor honderd procent voorspelbaar dat Oosterwold op een fiasco zou uitdraaien. Een beetje mensenkennis en wat inzicht in de wordingsgeschiedenis van publieke taken volstaan.

Het is dan ook een prestatie van formaat dat dit waanzinnige concept zich in de sympathie van de [kwaliteitspers](#) (zelfs [internationaal](#)), de ontwerperswereld en de [makers van de Omgevingswet](#) mocht verheugen. Petje af voor Duijvestein en de zijnen.

Na het Almeerse deel komt nu het Oosterwold aan snee dat op grondgebied van Zeewolde is gelegen; vierduizend hectare groot! De gebiedsorganisatie adviseert een soort lightversie van het huidige concept, met een iets hogere dichtheid. Doe dat niet: stop met die bende en hou op met verspilling van woningbouwgrond en overheidsgeld.

De private grondbezitters hebben een alternatief plan geproduceerd: Eemvallei Stad. Het is echter onhandig gelanceerd en heeft onvoldoende draagvlak bij de overheden. Advies aan de gemeente Zeewolde en grondeigenaren: ga rond de tafel en maak een prachtig maar normaal plan. Ruimte zat.